

Kadın Girişimci Dernekleri İstişare Toplantısı Raporu

18-19 Nisan 2024
Antalya

İsveç
Sverige

kagider
Türkiye
Kadın Girişimciler
Derneği

UN
WOMEN

Kadın Girişimci Dernekleri İştişare Toplantısı Raporu, 18-19 Nisan 2024, Antalya

Bu yayının tüm hakları Birleşmiş Milletler Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ve Kadının Güçlenmesi Birimi'ne – BM Kadın Birimi (UN Women) aittir. Bu yayın, BM Kadın Birimi'nin yazılı izni alınmadan, kısmen veya tamamen kopyalanamaz, çoğaltılamaz veya yayımlanamaz. İlgili kaynağa atıf yapılması koşuluyla yayından alıntı yapılabilir.

Bu rapor İsveç tarafından İsveç Uluslararası Kalkınma İşbirliği Ajansı (SIDA) aracılığıyla finanse edilmiştir. Bu yayında ifade edilen görüşler yazar(lar)a aittir ve yayının içeriği Birleşmiş Milletler Kadın Birimi, Birleşmiş Milletler ve bağlı kuruluşlarının veya İsveç'in görüşlerini yansıtmak zorunda değildir.

Yazarlar:

Berna Yekeler, Deniz Altuntaş

Katkı sunanlar:

Pınar Akayz De Neve, Yeşim Seviğ

Tasarım:

DWT Mandalina Reklam Ajansı

Fotoğraf: ©UN Women Türkiye

©2024 UN Women Türkiye. Tüm hakları saklıdır.

Ankara, 2024

Kadın Girişimci Dernekleri İstişare Toplantısı Raporu

KAGİDER ve Birleşmiş Milletler Kadın Birimi Türkiye ortaklığında düzenlenen ve Türkiye'nin dört bir yanındaki kadın girişimci dernek başkan ve/veya temsilcilerinin katıldığı Kadın Girişimci Dernekleri İstişare Toplantısı Özlem Ezgin'in kolaylaştırıcılığında 18-19 Nisan 2024 tarihinde Antalya Akra Otel'de gerçekleşti. Bu derneklerin en son bir araya gelip kadın girişimcilerin sorunlarını ve çözüm önerilerini konuşmasının üzerinden uzun bir zaman geçmesi, bu süreçte Türkiye'nin sayısız seçim, ekonomik kriz ve doğal afetler geçirmesi nedeniyle hem yerel hem de ulusal düzeyde ciddi süreçlerden geçildi. Bu nedenle bu toplantıyla tekrardan bir araya gelinip yeniden bu ülke ve ülkedeki kadın girişimciliği ile ilgili kalkınma çabalarını konuşma ve bunları üst düzey politika yapıcılara taşıma ihtiyacı hasıl oldu. Bu iki günde hem kadın girişimci derneklerinin birbirlerini yaptıkları çalışmalar hakkında güncellemeleri, hem kadın girişimcilerin sorunlarına çözüm önerileriyle gelmeleri, hem de Türkiye çapında bir ağı oluşturmaları adına başarılı bir toplantı gerçekleşti. Toplantıya AFİKAD (Afyonkarahisar İş Kadınları Derneği), AGİDER (Akdeniz Girişimci İş Kadınları Derneği), ANGİKAD (Girişimci İş Kadınları Derneği), ANTİKAD (Antalya İş Kadınları Derneği), BUIKAD (Bursa İş Kadınları ve Yöneticileri Derneği), EGİKAD (Ege İş Kadınları Derneği), GAGİKAD (Gaziantep Girişimci İş Kadınları Derneği), GİFED (Girişimci İş Kadınları Federasyonu), GİKAD (Girişimci Kadınları Destekleme Derneği), GİKAD (Kıbrıs Türk Girişimci Kadınlar Derneği), GİŞKAD (Mersin Girişimci İş Kadınları Derneği), İZİKAD (İzmir İş Kadınları Derneği), KAGİD (Hatay Kadın Girişimcileri Derneği), KAGİDER (Türkiye Kadın Girişimciler Derneği), KAİSDER (Kadın İşveren ve Sanayiciler Derneği), KİKAD (Konya İş Kadınları Derneği), KOİDER (Kocaeli İş Kadınları ve Yöneticileri Derneği), KÜGİKAD (Kütahya Girişimci ve Sanatçı Kadınlar Derneği), SAMİKAD (Samsun İş Kadınları Derneği), UGİKAD (Uluslararası Girişimci İş Kadınları Derneği) ve UGİKAD (Uşak Girişimci İş Kadınları Derneği) katıldı. Çıktılar gerekli değişikliklerin yapılmasına öncü olmak ve savunuculuk faaliyeti yürütmek için politika yapıcı ve kanun koyucularla paylaşılacaktır.

KAGİDER Başkanı Esra Bezircioğlu'nun Mesajı:

"Bu toplantının sonucunda kadın girişimciliği adına bir yol haritası çıkacak."

"Toplantının çıktılarıyla beraber politika yapıcılara ve yerel yönetimlere bilgi verilecek."

"Ticaretin Kadınları portalı özel sektör, kamu ve

devletin satın alma yaparken kadın girişimcilere ulaşması için bir kaynak oluşturmaktadır. Bu portalın daha etkin olması için her bir kadın girişimcinin oraya kaydolması gerekir ve böylelikle satın alma yapacak yetkilinin kadın girişimci bilgisine kolayca ulaşması sağlanır."

Herkese selamlayarak konuşmasına başlayan Bezircioğlu, bu toplantının sonucunda kadın girişimciliği adına bir yol haritası çıkacağını, bu iki günlük toplantının sonucunda cebimizde mesajla, paylaşım, görevle geri döneceğimizi, toplantının çıktılarıyla gerek politika yapıcılara gerekse yerel yönetimlere bilgi verileceğini söyledi. Kadın girişimciliğinin desteklenmesi ve ayakta kalması için bunun çok önemli olduğunu vurguladı. Birkaç hafta önce New York'ta katıldıkları Birleşmiş Milletler toplantısında da bu konulardan bahsedildiğini, kadın girişimcilerin desteklenme ve güçlendirilmeye çok ihtiyacının olduğunu, mevcut kadın girişimcilerin güçlenmesi ve yeni potansiyel kadın girişimcilerin yaratılabilmesi konusuna önem verdiklerini bildirdi.

Bu toplantının bir benzerinin bundan 10 yıl önce yapıldığını ve onun çıktılarına bakınca gerekliliklerin yerine getirildiğini gördüklerini ancak yeni geliştirmelere ihtiyaç olduğunu belirten Bezircioğlu, kadın girişimciliğinin desteklenmesi için tedarik tarafında kadın girişimcilerle satın alma uzmanlarının buluşmasının, kadın girişimciye kolayca ulaşılmasının çok önemli olduğunu belirtti. KAGİDER olarak bunun için ciddi bir çabayla "Ticaretin Kadınları" portalını kurduklarını ve bunun özel sektör, kamu ve devletin satın alma yaparken kadın girişimcilere ulaşması için önemli bir araç olduğunu belirtti. Bu portalın daha iyi çalışabilmesi için her bir kadın derneği üyelerinin orada var olması gerektiğini, ve dahası sadece üyelerin değil o şehirdeki her kadın girişimcinin portala kayıt olması gerektiğini ve böylelikle satın alma yapacak yetkililerin kadın girişimci portföyüne kolayca ulaşabileceklerini sözlerine ekledi. Son olarak bütün katılımcılara katılımları için teşekkürlerini ileten Bezircioğlu iki gün boyunca güzel bir çalışma yapacaklarından emin olduğunu belirtti.

Birleşmiş Milletler Kadın Birimi Türkiye Program Uzmanı (Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Satın Alma) Duygu Arığ'ın Mesajı:

"İlk girişimcilik paranın ortaya çıkmasıyla oluştu. M.Ö. 7 yy. ile M.S. 19. yy. arasında hiçbir girişimci kadın verisi yok. M.Ö. 3. yy.'da katiplerin papirüslere yazdığı kayıtlar ilk satın alma kayıtları ancak burada da kadının verisi yok."

"Birleşmiş Milletler Kadın Birimi Türkiye kadınların ihtiyaçlarını, farklı bakış açılarını ve yarattıkları farkı ortaya koymalarını sağlamak için KAGİDER ile birlikte çalışıyor."

Birleşmiş Milletler Kadın Birimi (UN WOMEN) adına herkese güzel bir toplantı dileğiyle sözlerine başlayan Arığ, bu konuşmayı hazırlarken konuşmayı daha da çekici hale getirmek için ilk girişimciliğe ve dünyada girişimciliğin nerede başladığına, nasıl yola çıktığına baktığını belirtti. İlk girişimciliğin değiş tokuşun başlamasıyla ortaya çıktığını ancak daha bize yakın tanımlamasıyla paranın ortaya çıkmasıyla oluştuğunu söyledi. Bunun için M.Ö. 6.-7. yy.'da mitolojide geçen Lidya kralı Karun'un paranın ilk basılmasıyla birlikte tanrılara yalvararak "ellediğim her şey altın olsun" demesiyle çokça zengin olması fakat bununla beraber gelen acı, ızdırap ve yoksullukla yaşamını yitirmesinin aç gözlü bir erkek modelini yansıttığını anlatan Arığ, Heredot'un ise erkeklerden çok kadınlardan bahsettiğini ve bu kadınların arasında ideal kadın tarifinin evinde oturup çocuk bakan ve eşine hizmet eden Yunan kadını olduğunu ve günümüzde de buna benzer durumların halen yaşandığını söyledi. M.Ö. 7. yy. ile M.S. 19. yy. arasında hiçbir girişimci kadın verisinin bulunmadığına, bu kadınların yaşamın içinde varken verilerden nasıl yok olduğuna değinen Arığ, buna örnek olarak erkekler tarafından dizayn edilmiş bu dünyada konuştuğu kürsünün boyuna, otobüslerdeki el tutacaklarına, mamogram cihazının kadının kullanımı için üretilmiş olmasına rağmen erkekler tarafından yapıldığından kadın bedenine uygun yapılmamış olmasına, sağlık sisteminde ilaç dozlarının denekler erkek olduğu için erkek bedenine göre yapılmış olmasına dikkat çekti. Satın alma konusunda ise daha eskilere giderek M.Ö. 3. yy.'da katiplerin papirüslere yazdığı kayıtların ilk satın alma kayıtları olduğunu ancak burada da kadının verisinin olmadığını belirtti. 1960'larda, iş dünyasında, satın almanın bir yönetim fonksiyonu olarak kabul edildiğini ama bu yöntemde de kadının olmadığını, Fortune 500'e baktığımızda tedarik zincirindeki yöneticiler arasında kadın oranının %5 olduğunu belirtti. 21. yy.'da da durumun çok

parlak olmadığını söyleyerek bunu değiştirmek için uğraştığımızı, toplumsal cinsiyet eşitliliğinin entegrasyonu ve bu duyarlılığın kazanılması için burada olduğumuzu belirtti. Birleşmiş Milletler Kadın Birimi Türkiye olarak kadınların ihtiyaçlarını, farklı bakış açılarını ve yarattıkları farkı ortaya koymalarını sağlamak için KAGİDER ile birlikte çalıştıklarını, girişimcilerle satın alma uzmanlarını bir araya getiren Toplumsal Cinsiyete Dayalı Satın Alma Zirvesi'nin ikincisini deprem sonrası çok kırılğan şekilde üretim yapan kadınları destekleyebilmek için Hatay'da yaptıklarını ve Hepsiburada'nın katılımıyla "Kadının Emeği Geleceğin Temeli" diyerek kadın girişimcilere destek olduklarını açıkladı. Aynı zamanda her şeyin temelinde olan yasal çerçevenin nasıl değişmesi gerektiği hakkındaki sunumu da TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonuna (KEFEK) yaptıklarını söyledi fakat seçim sonucunda meclis üyelerinin değişmesiyle bunların tekrar anlatılması gerektiğini, burada konuşulan her şeyin büyük bir dikkatle takip edilerek yapılacak savunuculuk için kıymetli veriler elde edileceğini belirtti.

Hukuk Profesörü ve Avukat Nazan Moroğlu'nun Mesajı:

"Konfüçyüs erdemli kadını babaya veya kocaya, daha ileriki yıllarda da oğluna hizmet eden kadın olarak tarıfledi."

"İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi 1949 yılında yayımlanan ve "herkes kanun önünde eşittir" diyerek ayrımcılık yapmadan, cinsiyet farkı gözetmeden eşitliği vurgulayan bir beyanname."

"1979'da Kadın İnsan Hakları Sözleşmesi Birleşmiş Milletler 'de kabul edildi. CEDAW'a (Kadınlara Karşı Her Türü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi) göre insan haklarından kadınların eşit yararlanması, kadınların hiçbir ayrımcılık olmadan yasal haklara sahip olması ve yaşama geçirilmesi esastır. Sözleşmede "kadınların medeni durumuna bakılmaksızın" ibaresi yer almaktadır. Ancak kadının aile içinde baskı görmesi, güçlenememesi konularıyla ilgili olarak bu özel alanın sözleşmenin içine alınmaması gerektiğini savunanlar olduğu için sözleşme bu şekliyle kabul edildi."

"1992 yılında Birleşmiş Milletler İnsan Hakları komitesi toplantısında kadına yönelik şiddetin insan hakları ihlali olduğu bütün dünyaya duyurulmuştur."

"1992 yılına kadar Türkiye'de eğer bir kadın evliyse kocasının yazılı izni olmadan çalışamıyordu."

"1998 yılına kadar tek başına iş yapan girişimci kadın mart ayında gelir vergisi beyannamesi verirken ne kazanmışsa kocasının beyannamesine yazmak zorundaydı."

“2000’li yıllarda Avrupa Birliği uyum süreci ile anayasa uyum paketi çıktı. 41. Maddede “aile toplumun temelidir” maddesine “eşler arası eşitliğe dayanır” cümlesi getirildi.

“2004 yılında 10. Maddeye “kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir, devlet bu eşitliği yaşama geçirmekle yükümlüdür” maddesi getirildi.”

“2010 yılında anayasa referandumunda “kadınlara pozitif ayrımcılık” cümlesi anayasaya getirildi. Yani bu süreç dokuz senede ve üç aşamada ancak tamamlandı.”

*“Kadın girişimcilere destek olmak için hangi süreçlere ihtiyaç var” çalışması KAGİDER tarafından yapıldı ve CEDAW sözleşmesindeki **“eğer bir alanda görünür bir eşitsizlik varsa geçici özel önlemler kullanılabilir”** maddesi KAGİDER’in yaptığı bu çalışmanın dayanağı oldu.”*

“Türkiye’nin 2015’te imzaladığı Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri Taahhütnamesi içindeki hedeflerin 5 numaralı olanı “toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması ve kadınların ve kız çocuklarının güçlenmesi” konusunu içerir.”

“Türkiye Belediyeler Birliği doğrudan temin şeklinde kadın işletmelerden alım yapmaya başladı. Yerel yönetimler bu konuda umut vadediyor.”

“Kadın girişimci ve belediye ilişkisini kadının belediyelerden bilgi alması açısından harekete geçirebiliriz.”

İçinde bulunduğumuz dayanışmanın hepimize çok iyi geldiğini belirterek sözlerine başlayan Moroğlu, Konfüçyüs’ün kadın için doğumundan evlenene kadar babasının, evlendikten sonra da kocasının iyi hizmetinde bulunan kadının erdemli kadın olduğunu söylemesiyle devam etti. Akabinde kanunların kadınları birey olarak görmemesi üzerine yaptığı konuşmada şunları aktardı:

“İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi 1949 yılında “herkes kanun önünde eşittir” diyerek ayrımcılık yapmadan, cinsiyet farkı gözetmeden eşitliği vurgulayan bir beynamedir. Ancak 1900’lerin başında kanunlar yapılırken (medeni kanun, aile hukuku) acaba eşitlik var mı diye bakmak lazım. Ne yazık ki yok! Almanya, Fransa, İngiltere, İsviçre gibi ülkelerde aile hukuku tanımlanırken “koca ailenin reisidir” diye başladılar, kadının konumu ise kuralara bağlanmıştı (mesela sadakatle hizmet etmek). Herkesin adı ve soyadı mutlak kişilik hakkıdır ancak son zamanlara kadar kadın evlendiğinde soyadı değişir, erkeğin kütüğüne geçerdi. Kadın ne zaman görünür olmaya başladı? Tarihe baktığımızda gelişmeler şu şekilde: İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi kabul edildikten sonra üye ülkelerden Birleşmiş

Milletler raporlar istiyor. Rapor sonuçlarında görülen şey kadınların kanunlar önünde eşit haklara sahip olmadığı veya olsa bile bu hakları kullanamadığı. Bunun üzerine 1979’da Kadın İnsan Hakları Sözleşmesi yazıldı ve Birleşmiş Milletler ’de kabul edildi. CEDAW’a (Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi) göre insan haklarından kadınların eşit yararlanması, kadınların hiçbir ayrımcılık olmadan yasal haklara sahip olması ve bu hakların yaşama geçirilmesi esastır. Sözleşmede “kadınların medeni durumuna bakılmaksızın” ibaresi yer almaktadır. Ancak kadının aile içinde baskı görmesi, güçlenememesi konularıyla ilgili olarak bu özel alanın sözleşmenin içine alınmaması gerektiğini savunanlar olduğu için sözleşme bu şekilde kabul edildi. 1981’de ilk defa yürürlüğe girip 1985 yılında ise Türkiye’de onaylandı. Üye ülkelerin yazdığı raporlara bakıldığında kadın hakları konusunda farkındalık yaratıldığı ama daha henüz kanunlarda bile eşitsizlik olan ülkeler olduğu görüldü. İlk defa 1992 yılında Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komitesi toplantısında kadına yönelik şiddetin insan hakları ihlali olduğu bütün dünyaya duyurulmuştur. İmza kampanyası açılmış ve bu kampanyaya **en çok imzayı atan ülke 30 binden fazla imzayla Türkiye** olmuştur. Maalesef ki kadın hakları sorunları çok yavaş görölüyordu. 1979 yılında bir sözleşme yazıldı ancak kadın hakları ve kadına şiddet konuları adım adım çözülebiliyordu. İstanbul Sözleşmesi Birleşmiş Milletler’ in oluşturduğu temel üzerine örülmüş fevkalade bir sözleşmedir. Diyor ki **“Eğer bir ülkede kadına yönelik ayrımcılık ve eşitsizlik varsa o ülkede şiddet önlenemez, şiddeti önlemek için önce eşitliği sağlamak gerekir.”** Demek ki öncelikle kanun önünde eşit olmak ülkelerin kalkınmaları için elzemdir.

Girişimci kavramına gelirsek girişimci olabilmek için bir kadının öncelikle çalışma hayatına girmesi gerekir. 1992 yılına kadar Türkiye’de eğer bir kadın evliyse kocasının yazılı izni olmadan çalışamıyordu. Ancak sonradan anayasa mahkemesi ile bu durum değiştirildi. Ayrıca 1998 yılına kadar tek başına iş yapan girişimci kadın mart ayında gelir vergisi beyannamesi verirken kendi beyannamesini tek başına veremiyordu, ne kazanmışsa kocasının beyannamesine yazmak zorundaydı. 2000’li yıllarda Türkiye’nin önüne demokratikleşme, hukukun üstünlüğü, toplumsal cinsiyet eşitsizliği konularına dikkat çeken Avrupa Birliği uyum süreci geldi. Anayasa değişikliği sürecinde biz 10. maddeye kadınların erkeklerle eşit olduğu, devletin bunu yaşama geçirmekle yükümlü olduğu, kadınlara özel önlemlerin uygulanması gerektiği (mesela siyasette kadın kotası) gibi destek politikaları konmasını istedik.

2001 yılında anayasa Avrupa Birliği uyum paketi çıktı ancak bu söylediklerimizden hiçbirini içermiyordu. 41. Maddede “Aile toplumun temelidir” maddesine “eşler arası eşitliğe dayanır” cümlesi getirilmişti. Bizler bunun özde değil sözde bir eşitlik olduğunu savunduk. 2004 yılında 10. Maddeye “kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir, devlet bu eşitliği yaşama geçirmekle yükümlüdür” maddesi getirildi. “Kadınlara pozitif ayrımcılığı öneren bir destek politikası uygulanacaksa bunun bir ayrımcılık olmadığına yazıldığı bir cümleye ihtiyaç var” dedik ancak duyan olmadı. 2010 yılında anayasa referandumunda “kadınlara pozitif ayrımcılık” cümlesi anayasaya getirildi. Yani bu süreç dokuz senede ve üç aşamada ancak tamamlandı.

“Kadın girişimcilere destek olmak için hangi süreçlere ihtiyaç var” çalışması KAGİDER tarafından yapıldı ve CEDAW sözleşmesindeki “Eğer bir alanda görünür bir eşitsizlik varsa geçici özel önlemler kullanılabilir” maddesi KAGİDER’in yaptığı bu çalışmanın dayanağı oldu. Kadınların pazara ulaşma ve pay alma konusunda özel olarak desteklenmesine ihtiyaç var, kadınlar güçlendikçe ülke ekonomisi güçlenecek. Aynı zamanda Türkiye’nin 2015’te imzaladığı Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri Taahhütnamesi’nin beş numaralı hedefi “toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması ve kadınların ve kız çocuklarının güçlenmesi” konusunu içerir. Yapılan çalışmada, biz de bu çerçevede, kamu ihale kanunlarında kadınlara belli bir süreliğine pozitif ayrımcılık yapılmasını istedik. Aynı zamanda kadınlara destek amaçlı, kamu ihalelerindeki 15 yıl faaliyet göstermiş olma koşulu kadın girişimciler için aranmayabilir ve vergisel birtakım avantajlar sağlanabilir diye belirttik. Biz bu kanun değişikliği teklifini hazırladık ancak meclis değişikliği için şimdi tekrardan anlatma zamanı. Türkiye Belediyeler Birliği doğrudan temin şeklinde kadın işletmelerden alım yapmaya başladı, örnek olan Şişli Belediyesi “kadından almalı memleket kazanmalı” sloganıyla yola çıktı. Yerel yönetimler bu konuda umut vaat ediyorlar. Şimdi en çok çalışmamız gereken zaman ve belediyelerle başlayabiliriz. Onlardan kadın girişimcilere bürokratik süreçlere, şartnamelere nasıl ulaşılır konularında bilgi vermelerini isteyebilir, böylece kadın girişimci ve belediye ilişkisini belediyelerden bilgi alma açısından harekete geçirebiliriz. Bilgi aktaran belediyeler sorumluluk almaları gerektiğini de anlayacaklardır. Aynı zamanda belediyelerden yıllık raporlarını açıklarken girişimci kadınlara verilen ihalelere yer vermelerini isteyebiliriz.”

Konuşmasını herkese teşekkür ederek bitiren Moroğlu, KAGİDER’in de 2015’ten bu yana sürdürülebilir kalkınma hedefleri doğrultusunda neler yapıp hangi aşamalardan geçtiklerini anlatan bir bilgilendirme raporu çıkartırsa belediyelerle konuşurken çok faydalı olacağını sözlerine ekledi.

Kadın Girişimciliğinin Önemi ve Mevcut Durumu

Kadın girişimciliği, ekonomik büyümenin, sosyal kalkınmanın ve toplumsal cinsiyet eşitliğinin önemli bir bileşenidir. Kadın girişimcilerin iş hayatına katılımı, yeni iş fırsatlarının yaratılması, yenilikçi iş modellerinin geliştirilmesi ve toplumun genel refah düzeyinin artırılması açısından büyük önem taşır. Kadınların iş gücüne aktif katılımı, sadece ekonomik büyümeyi desteklemekle kalmaz, aynı zamanda cinsiyet eşitsizliklerini azaltarak daha adil ve dengeli bir toplumun oluşmasına katkıda bulunur.

Ancak, mevcut durumda kadın girişimciler pek çok zorlukla karşı karşıyadır. Türkiye İstatistik Kurumu’nun (TÜİK) 17 Mayıs 2024 tarihinde yayınladığı İşgücü İstatistikleri, I. Çeyrek: Ocak-Mart, 2024¹ raporuna göre, çalışma yaşındaki (15+) kadın nüfusu **33.216.000**’dir. Bu kadınların **21.157.000**’i iş gücünde yer almamaktadır, sadece **12.059.000**’i iş gücünde bulunmaktadır ki bu oran %36,3’tür. İş gücünde olan kadınların **1.430.000**’i işsiz (%11,9) iken, **10.629.000**’i istihdamdadır (%32). İstihdamda yer alan kadınların **7.852.000**’i ücretli/yevmiyeli olarak çalışmakta, sadece **176.000**’i işveren/girişimci olarak faaliyet göstermektedir. Kendi hesabına çalışan kadın sayısı ise **1.025.000** olup, ücretsiz aile işçisi olarak çalışan kadın sayısı **1.576.000**’dir. Toplam **1.486.000** işverenden sadece **176.000**’i kadın işveren olup, toplam **5.160.000** kendi hesabına çalışandan sadece **1.025.000**’i kadındır.

Finansal kaynaklara erişimde yaşanan sıkıntılar, teminat ve sermaye eksikliği, bilgi ve deneyim yetersizliği gibi engeller, kadın girişimcilerin iş kurma ve büyütme süreçlerini zorlaştırmaktadır. Kamu ve özel sektör ihalelerine katılımı şeffaflık ve adil rekabet eksikliği, kadın girişimcilerin bu alanlarda daha az temsil edilmesine neden olmaktadır. Ayrıca, cinsiyete dayalı ayrımcılık ve sosyal normlar da kadın girişimcilerin önündeki önemli engeller arasındadır.

¹ İşgücü İstatistikleri, I. Çeyrek: Ocak-Mart, 2024, TÜİK, 17 Mayıs 2024

Kadın girişimciliğinin desteklenmesi, bu engellerin aşılmasına yardımcı olacak politikaların ve uygulamaların hayata geçirilmesini gerektirmektedir. Finansal teşvikler, eğitim programları, mentorluk ve danışmanlık hizmetleri, kadın girişimcilerin güçlenmesi ve sürdürülebilir iş modelleri geliştirmesi için kritik öneme sahiptir. Kadın girişimcilerin iş dünyasında daha fazla yer alması, sadece bireysel başarıları artırmakla kalmaz, aynı zamanda toplumsal kalkınmayı ve ekonomik büyümeyi de hızlandırır.

Kadın girişimciliğinin desteklenmesi, daha adil, eşit ve müreffeh bir toplumun inşası için vazgeçilmezdir. Bu nedenle, kadın girişimcilerin karşılaştığı zorlukların tespit edilmesi ve bu zorlukların aşılmasına yönelik stratejilerin geliştirilmesi büyük bir önem taşımaktadır.

Kadın Girişimci Dernekleri İstişare Toplantısı'nın Amacı

Bu toplantının amacı, kadın girişimcilerin karşılaştıkları zorlukları ve ihtiyaçları detaylı bir şekilde ele alarak, onların iş dünyasında daha etkin ve başarılı olmalarını sağlamak için gerekli stratejileri ve politikaları belirlemektir. Beş oturum boyunca, katılımcılar farklı perspektiflerden deneyimlerini paylaşarak, kadın girişimciliğinin geliştirilmesi için atılması gereken adımları tartışmışlardır.

Toplantının amaçları şu şekilde özetlenebilir:

1. Kadın girişimcilerin kamu ve özel sektör ihalelerine katılımını artırmak için mevcut süreçlerin iyileştirilmesi ve bu alanda karşılaşılan engellerin aşılması için gerekli önerilerin sunulması.
2. Kadın girişimcilerin finansal kaynaklara erişimini kolaylaştırmak için mevcut teşvik ve desteklerin değerlendirilmesi ve bu desteklerin daha etkin hale getirilmesi için önerilerin geliştirilmesi.
3. Kadın girişimcilerin finansal okur yazarlık, iş yönetimi, pazarlama ve dijital eğitimler konusunda bilinçlendirilmesi ve bu alanda gerekli eğitim programlarının belirlenmesine destek olmak.
4. Kamu ihalelerinde şeffaflık ve adil rekabetin sağlanması için gerekli düzenlemelerin ve politikaların belirlenmesi.
5. Kadın girişimciler arasında bilgi paylaşımı ve iş birliğini teşvik etmek için ağ oluşturma ve mentorluk programlarının geliştirilmesi.
6. Kadın girişimcilerin yerel yönetimlerle iş birliği yaparak, özel projeler ve doğrudan alım süreçlerine katılımını artırmak için stratejilerin belirlenmesi.

Özet Değerlendirme

Beş oturum boyunca kadın girişimcilerin kamu ihaleleri, finansmana erişim, teşvikler ve destekler konularında yaşadığı deneyimler ve bu alanlardaki ihtiyaçları tartışılmıştır. Kadın girişimcilerin iş hayatında karşılaştığı temel zorluklar ve bu zorlukları aşmak için geliştirilen öneriler detaylı şekilde ele alınmıştır. Her oturumda farklı perspektiflerden gelen bilgiler, ortak noktalar ve farklılıklar belirlenmiş, sonuç olarak kadın girişimciliğinin geliştirilmesi için önemli adımlar atılması gerektiği vurgulanmıştır.

10 Maddede Öne Çıkan Bulgular

1. Eğitim ve Bilgilendirme İhtiyacı:

- Kadın girişimcilerin finansal okur yazarlık, iş yönetimi, pazarlama ve dijital eğitimler konusunda kapsamlı bir şekilde eğitilmeleri gerekiyor.
- Kamu ve özel sektör ihaleleri hakkında bilgilendirme ve eğitim programları düzenlenmesi önemlidir.
- Mentorluk ve danışmanlık hizmetleri kadın girişimciler için kritik bir destek unsuru olarak görülüyor.

2. Finansal Destek ve Teşvikler:

- Kadın girişimciler için vergi indirimleri, düşük faizli krediler ve teminatsız finansal teşviklerin sağlanması gerekmektedir.
- Devlet teşviklerinin daha etkin, ulaşılabilir ve sürdürülebilir hale getirilmesi gerekiyor.
- İlk 5-10 yılı başarıyla tamamlamış kadın girişimcilere ekstra destek ve teşviklerin verilmesi önemli.

3. KOSGEB ve Devlet Teşviklerinin İyileştirilmesi:

- KOSGEB'in eğitim ve teşviklerinin standardının yükseltilmesi ve daha sektörel, birebir mentorluklarla desteklenmesi gerektiği belirtilmiştir.
- KOSGEB desteklerinin ödemelerinin zamanında yapılması ve süreçlerin daha erişilebilir hale getirilmesi gerekmektedir.

4. Şeffaflık ve Adil Rekabet Eksikliği:

- Kamu ihalelerinde şeffaflık ve adil rekabetin sağlanması gerekmektedir.
- Tarafsız ve şeffaf olmayan ihalelerin yaygın olması, kadın girişimcilerin kamu ihalelerine katılımını zorlaştırmaktadır.

5. Teminat ve Sermaye Eksikliği:

- Kadın girişimcilerin finansa erişimde teminat ve sermaye eksikliği büyük bir engel teşkil etmektedir.
- Teminatsız düşük faizli krediler ve finansal destekler sağlanmalıdır.

6. Karma Finansman Modelleri ve Yabancı Sermaye:

- Karma finansman modelleri ve kitlesel fonlama yöntemlerinin yaygınlaştırılması gerektiği belirtilmiştir.
- Yabancı sermayenin kadın girişimcilere yatırım yapma potansiyelinin artırılması önemlidir.

7. Ara Personel ve Kadın İstihdamı:

- Kadın girişimcilerin ara pozisyonlarda ve teknik alanlarda daha fazla yer almaları için eğitim ve istihdam teşvikleri verilmelidir.
- Kadın girişimcilerin iş hayatına daha fazla katılmalarını sağlamak için devletin samimi bir niyet göstermesi ve cezalandırıcı değil ödüllendirici bir sistem oluşturması gerekmektedir.

8. Bilgi Paylaşımı ve Ağ Oluşturma:

- Kadın girişimcilerin ihale süreçleri hakkında bilgilendirilmesi ve deneyimlerin paylaşılması için mentorluk programları düzenlenmelidir.
- Dernekler arasında bilgi paylaşımı ve ağ oluşturma çalışmaları teşvik edilmelidir.

9. Yerel Yönetimlerle İş Birliği:

- Yerel yönetimlerle iş birliği yaparak kadın girişimcilere yönelik özel projeler ve doğrudan alım süreçleri oluşturulmalı ve bu süreçlerde kadın girişimcilere pozitif ayrımcılık uygulanmalıdır.
- Yerel yönetimlerle birlikte çalışarak, kadın girişimcilere yönelik eğitim ve mentorluk programları düzenlenmelidir.

10. Özel Sektör İhalelerinde Destek:

- Özel sektör ihalelerinde kadın girişimcilerin daha fazla desteklenmesi için kadın kotası ve pozitif ayrımcılık uygulamaları getirilmelidir.
- Özel sektörde NACE kodu bazlı ihalelere katılım şartının esnetilmesi ve kadın girişimcilerin bu süreçlere katılımının kolaylaştırılması gerekmektedir.

Kadın Girişimci Dernekleri İstişare Toplantısı Raporu

Bu bölüm, Kadın Girişimci Dernekleri İstişare Toplantısı'nda ele alınan konuları beş ana oturum çerçevesinde detaylı bir şekilde sunmaktadır. Toplantıda tartışılan konular, kadın girişimcilerin karşılaştıkları zorlukları ve ihtiyaçları belirlemek, bu zorlukların aşılması için gerekli stratejileri geliştirmek ve kadın girişimciliğini desteklemek amacıyla yapılacak çalışmaları şekillendirmek üzere incelenmiştir.

Kadın Girişimci Dernekleri İstişare Toplantısı Oturumları:

- I. Oturum: Kadın Girişimci Tanımı
- II. Oturum: Kadın Girişimciler İçin Kırılımlı Veri Oturumu
- III. Oturum: Pazara Erişim (Kamu İhaleleri ve Satın Alma Süreçleri) / Deneyimler
- IV. Oturum: Pazara Erişim (Kamu İhaleleri ve Satın Alma Süreçleri) / Öneriler
- V. Oturum: Finansmana Erişim/Teşvikler

Günümüzde kadın girişimci derneklerinin yaşadığı ortak deneyimler ve zorluklar olduğu gibi, zaman ve mekâna bağlı olarak farklılaşan deneyimleri ve zorlukları da bulunmaktadır. Bu rapor, kadın girişimcilerin karşılaştıkları çeşitli engellerin ve bu engelleri aşmak için geliştirdikleri stratejilerin kapsamlı bir raporunu sunarak, kadın girişimciliğinin desteklenmesi ve geliştirilmesi için gerekli adımları belirlemektedir.

Toplantının yöntemi:

Bu bölümde her farklı oturum için geri bildirimleri daha yapılandırılmış bir şekilde alabilmek ve toplantıyı daha organize bir şekilde yürütebilmek için kılavuz sorular hazırlandı. Bu sorular eşliğinde sırayla her derneğin başkanına / temsilcisine üçer dakikalık geri bildirim süreleri tanındı ve her bir dernek başkanı soruyu kendi derneğinin tecrübesine dayanarak cevaplayıp konu hakkındaki önerilerini paylaştı. Yukarıdaki başlıklar bağlamında hazırlanan oturum gündemleri çerçevesinde gerçekleştirilen tartışmalar; ortak perspektifler, farklılaşan perspektifler ve öneriler alt başlıkları ile şu şekilde derlenmiştir:

I. Oturum: Kadın Girişimci Tanımı

Kadın girişimci tanımı, ekonomik büyümenin, toplumsal kalkınmanın ve toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmasında kritik bir rol oynamaktadır. Hem dünyada hem de Türkiye’de, kadınların iş hayatına katılımı ve girişimcilik faaliyetleri, yeni iş fırsatları yaratma, yenilikçi çözümler geliştirme ve toplumsal refahı artırma potansiyeline sahiptir. Ancak, kadın girişimciler genellikle finansal kaynaklara erişim, destek mekanizmalarına ulaşım ve cinsiyet normları gibi çeşitli engellerle karşılaşmaktadır. Bu nedenle, kadın girişimciliği tanımının net bir şekilde yapılması, bu girişimcilerin ihtiyaçlarına yönelik politikaların ve destek programlarının geliştirilmesi için temel bir gerekliliktir. Türkiye’de ve dünyada bu konunun tartışılması, kadın girişimciliğini teşvik etmek, karşılaşılan engelleri ortadan kaldırmak ve kadınların ekonomik hayatta daha güçlü bir şekilde yer almasını sağlamak için hayati öneme sahiptir.

Oturum Gündemi:

- Kadın girişimcinin tanımı
- Kadın girişimci tanımının unsurları
- Kadın girişimciliğinin diğer girişimcilik türlerinden ayrılan unsurları

Ortak Perspektifler:

1. Eğitim ve Bilinçlendirme:

- Kadın girişimciliği, öncelikle girişimciliğin gençlere öğretilmesiyle başlamalıdır. Eğitim, kadınların iş hayatına dahil olmasını ve başarılı girişimciler olmalarını sağlamak için temel bir unsurdur.
- Girişimcilik eğitimi ve vizyonun, girişimcilerin sürdürülebilir başarı elde etmeleri için önemli olduğu vurgulanmıştır.

2. Kadın Girişimciliğin Tanımı ve Unsurları:

- Kadın girişimci, yenilikçi, risk alan, cesaretli ve toparlayıcı olmalıdır.
- Kadın girişimciler, eğitilmiş, uzmanlık sahibi, temsil ve imza yetkisine sahip olmalıdır.
- Kadın girişimciler, sosyal girişimcilik açısından da değerlendirilmelidir. Kadınların pazarda iş yapma biçimlerini desteklemek ve güçlendirmek önemlidir.

3. Kadın Girişimciliğin Desteklenmesi:

- Kadınların iş hayatına girmesi teşvik edilmeli, girişimcilik sonrası desteklenmelidir.
- Kadın girişimcilerin finansmana erişimi, bilgi birikimi ve liderlik becerileri geliştirilmelidir.

Farklılaşan Perspektifler:

1. Eğitilmiş Girişimcilik:

- Osmanlı’dan günümüze kadın hekimler gibi örneklerle eğitilmiş girişimciliğin vurgulanması gerektiği belirtilmiştir.
- Kadın girişimciler genellikle eğitilmiş olmalıdır, ancak eğitilmiş olmasa bile girişimci ruh ve cesaret önemli unsurlardır.

2. Girişimcilikte Cinsiyet Farklılığı:

- Kadın girişimciler ve erkek girişimciler arasında fark olmaması gerektiği, ancak iş hayatında kadın olmanın bir bariyer yarattığı ve bu bariyerlerin aşılması gerektiği vurgulanmıştır.

3. Sosyal ve Ekonomik Girişimcilik:

- Kadın girişimciliği sadece ekonomik değil, aynı zamanda sosyal anlamda da değerlendirilmelidir. Sosyal girişimcilik, pazardaki eksiklikleri görmek ve çözüm üretmek açısından önemlidir.

4. Yasal Düzenlemeler ve Teşvikler:

- Kadın girişimcilerin yasal hakları, teminat kolaylıkları ve kamu ihalelerinde avantajlar sağlanması gerektiği belirtilmiştir.

Öneriler:

1. Eğitim Programları ve Bilinçlendirme Kampanyaları:

- Girişimcilik eğitiminin genç yaşlarda başlaması ve okullarda yaygınlaştırılması önerilmiştir. Kadın girişimciler için özel eğitim programları ve atölyeler düzenlenmelidir.
- Girişimcilik akademileri kurulmalı ve girişimcilik kavramının tam anlamıyla anlaşılması sağlanmalıdır.

2. Finansal ve Yasal Destekler:

- Kadın girişimcilerin finansmana erişimlerini kolaylaştıracak teşvik ve hibeler artırılmalıdır. Yasal düzenlemelerle kadın girişimcilerin hakları korunmalı ve desteklenmelidir.
- Girişimci kadınların markalaşma, satın alma süreçleri ve pazara ulaşım konularında desteklenmeleri için sekreteryä oluşturulmalıdır.

3. Sosyal Girişimciliğin Desteklenmesi:

- Sosyal girişimcilik alanında kadınların desteklenmesi ve bu alandaki başarılı örneklerin yaygınlaştırılması önemlidir. Kadın girişimcilerin sosyal projelere katkı sağlamaları teşvik edilmelidir.

4. İş Birliği ve Ağların Güçlendirilmesi:

- Kadın girişimciler arasında bilgi paylaşım ağları genişletilmeli, iş birliği ve dayanışma artırılmalıdır.

5. Kadın Girişimcilerin Görünürlüğünün Artırılması:

- Kadın girişimcilerin başarı hikayeleri ve rol modelleri medya ve toplum nezdinde daha görünür hale getirilmelidir. Meslek odaları ve diğer sivil toplum kuruluşları bu konuda aktif rol almalıdır.

II. Oturum: Kadın Girişimciler İçin Kısımlı Veri Oturumu

Kadın girişimcilerin verilerinin tutulması, toplanan veri türleri, verilerin saklanma yöntemleri, verilerin erişilebilirliği ve kadın girişimcilerin pazara erişim için gerekli veri sistemleri konularını tartışmak hem dünya genelinde hem de Türkiye’de büyük önem taşımaktadır. Kadın girişimciliği, ekonomik büyüme ve toplumsal kalkınma için kritik bir faktördür. Ancak, kadın girişimcilerin ihtiyaçlarının doğru bir şekilde tespit edilebilmesi ve desteklenebilmesi için kapsamlı ve ayrıntılı verilere ihtiyaç vardır. Bu veriler, politika yapıcılar, destek sağlayıcıların ve sivil toplum kuruluşlarının etkili stratejiler geliştirmesine olanak tanır. Dünyada ve Türkiye’de, kadın girişimcilerin karşılaştığı engelleri anlamak ve bu engelleri aşmak için gerekli adımları atmak için veri toplama ve analiz süreçlerinin geliştirilmesi gerekmektedir. Bu oturum, kadın girişimcilerin ekonomik hayatta daha güçlü bir şekilde yer almalarını sağlamak ve onların başarılarını artırmak için önemli bir rol oynamaktadır.

Oturum Gündemi:

- Kadın girişimcilerin verilerinin tutulması
- Toplanan veri türleri
- Verilerin saklanma yöntemleri
- Verilerin erişilebilirliği
- Kadın girişimcilerin pazara erişim için gerekli veri sistemleri (sektörel, uzmanlık, hizmet, ürün, coğrafi bölge kısımları)

Ortak Perspektifler:

1. Veri Toplamanın Önemi ve Zorlukları:

- Birçok dernek, kadın girişimcilerle ilgili veri toplamanın önemini farkında, ancak çeşitli zorluklarla karşılaşılıyor. Örneğin, KOSGEB’in denetim mekanizması eksikliği nedeniyle sağlıklı veriler elde edilemiyor
- Verilerin depremde kaybolması gibi sorunlar, veri toplama sürecini olumsuz etkiliyor.

2. Veri Toplama ve Saklama Yöntemleri:

- Derneklerin çoğu, web siteleri ve mobil uygulamalar aracılığıyla veri topluyor ve saklıyor. Bu yöntemler, üyelerin iletişim bilgileri, etkinlik katılımı, eğitim durumları gibi bilgileri kapsıyor.
- Veriler elektronik ortamda tutuluyor ve belli şifrelerle korunuyor.

3. Veri Paylaşımı ve Erişilebilirlik

- Bazı dernekler, verilerini dışarıyla paylaşmazken, bazıları üyelerinin bilgilerini sektörel bazda ayrılmış şekilde web sitelerinde yayınlıyor.
- KVKK kapsamında kişi bazlı paylaşım yapmayan dernekler de mevcut.

4. Veri Sistemlerinin Gerekliliği:

- Kadın girişimcilerin pazara erişilebilirliği için sektörel, uzmanlık, hizmet, ürün ve coğrafi bölge kırılımlarıyla veri toplamanın önemi vurgulanıyor.
- Devlet destekli bir portalda verilerin işlenmesi ve paylaşılması gerekliliği belirtiliyor.

Farklılaşan Perspektifler:

1. Veri Toplama Kapasitesi ve Altyapı

- Bazı dernekler, veri toplama kapasitesine ve dijital altyapıya sahipken, bazıları henüz bu aşamaya geçememiş durumda.
- Dijitalleşme ve otomasyon kullanarak veri toplama ve saklama işini kolaylaştıran dernekler mevcut.

2. Veri Kullanımı ve Paylaşımı:

- Bazı dernekler, verilerini kamuya açık platformlarda paylaşmayı ve diğer kurumlarla iş birliği yaparak veri tabanlarını genişletmeyi önerirken, bazıları verileri sadece kendi iç kullanım için tutuyor.
- KVKK kurallarına sıkı sıkıya bağlı kalan ve veri paylaşımını sınırlı tutan dernekler de var.

3. Veri Toplama Amacı ve Kapsamı:

- Dernekler arasında, veri toplama amacının ve kapsamının farklılık gösterdiği görülüyor. Bazıları sadece üyelerin temel bilgilerini toplarken, bazıları daha detaylı demografik ve sektörel veriler topluyor.

Öneriler:

1. Veri Toplama ve Saklama Altyapısının Geliştirilmesi:

- Dernekler, dijitalleşme ve otomasyon araçlarını kullanarak veri toplama ve saklama süreçlerini iyileştirmelidir. CRM programları ve mobil uygulamalar bu süreçte önemli rol oynayabilir.
- Veri toplama kapasitesini artırmak için eğitim ve teknik destek sağlanmalıdır.

2. Veri Paylaşımı ve İş Birliği:

- Devlet destekli bir portal aracılığıyla verilerin merkezi bir yerde toplanması ve paylaşılması sağlanmalıdır. Bu portal, tüm ilgili kurumların erişimine açık olmalı ve veri denetimi yapılmalıdır.
- Veri paylaşımı konusunda iş birliği ağları oluşturulmalı ve dernekler arasında bilgi alışverişi teşvik edilmelidir.

3. Veri Toplama ve Kullanımında Yasal Düzenlemeler

- KVKK kapsamında veri toplama ve paylaşma süreçlerine uyum sağlanmalıdır. Bu konuda derneklere rehberlik edecek yasal düzenlemeler ve eğitim programları düzenlenmelidir.

4. Veri Kullanımının Artırılması:

- Toplanan veriler, kadın girişimcilerin finansa erişimi, dijitalleşme, istihdam yaratma gibi konularda destek programlarının daha doğru tasarlanması için kullanılmalıdır.
- Kadın girişimcilerin demografik özelliklerini, sektörlerini ve büyüme potansiyellerini anlamak için kapsamlı veri analizleri yapılmalıdır.

III. Oturum: Pazara Erişim (Kamu İhaleleri ve Satın Alma Süreçleri) / Deneyimler

Kamu ihaleleri ve satın alma süreçleri, kadın girişimcilerin iş dünyasında daha geniş fırsatlar elde etmesi ve ekonomik güçlerini artırması açısından kritik öneme sahiptir. Hem dünya genelinde hem de Türkiye'de, kadın girişimcilerin bu alanlara erişimini artırmak, ekonomik büyüme ve toplumsal cinsiyet eşitliği için büyük bir fırsat sunar. Ancak, kadın girişimcilerin kamu ve özel sektör ihalelerine katılımında karşılaştıkları engeller ve zorluklar, onların rekabet avantajlarını ve işlerini büyütme potansiyellerini sınırlamaktadır. Bu oturum, kamu alımlarına katılım deneyimlerini paylaşarak, süreçlerin iyileştirilmesi ve daha fazla kadının bu fırsatlardan yararlanması için gerekli adımları belirlemeyi amaçlamaktadır.

Oturum Gündemi:

- Kamu ihaleleri ve satın alma süreçleri hakkında bilgi ve erişim
- Kamu alımlarına katılım deneyimleri ve süreç iyileştirme önerileri
- Kamu alımlarına katılmama nedenleri
- Özel sektör ihaleleri ve satın alma süreçleri hakkında bilgi ve erişim

Ortak Perspektifler:

1. Kamu İhalelerine Katılım ve Bilgi Erişimi:

- Çoğu dernek kamu ihaleleri ve satın alma süreçlerinden haberdar, ancak bu süreçlere katılım konusunda tereddütleri var. Bazı dernekler, kamu ihalelerine katılmak için gerekli bilgiye sahip olmadıklarını ve bu konuda eğitim eksikliği yaşadıklarını belirtiyor.
- Özel sektör ihaleleri ve satın alma süreçlerinden haberdar olan dernekler, iş ağıları aracılığıyla bu bilgilere erişiyorlar.

2. Kamu İhalelerine Katılım ve Deneyimler:

- Kamu ihalelerine katılan dernekler, bu süreçlerin genellikle şeffaf olmadığını ve tarafsız ve şeffaf olmayan ihalelerin yaygın olduğunu belirtiyor.
- Kamu ihalelerinde kadın girişimcilerin finansal okur yazarlık ve sermaye yetersizliği gibi sorunlarla karşılaştığı belirtiliyor.
- Kamu ihalelerinde ödeme süreçlerinin belirsizliği ve gecikmeleri, kadın girişimcilerin bu tür ihalelere katılımını zorlaştırıyor.

3. Özel Sektör İhaleleri ve Deneyimler:

- Özel sektör ihalelerine katılan dernekler, burada patron kararlarının belirleyici olduğunu ve daha esnek süreçlerin işlediğini belirtiyor.
- Özel sektörde de kadın girişimcilerin daha fazla desteklenmesi gerektiği vurgulanıyor.

Farklılaşan Perspektifler:

1. Kamu İhalelerindeki Engeller:

- Bazı dernekler, kamu ihalelerine katılımın zor olduğunu ve bu süreçlerde erkeklerle rekabet etmenin kadın girişimciler için çok zor olduğunu belirtiyor.
- Bazı dernekler, kamu ihalelerinin siyasi ve ekonomik çerçevede kişiye özel açıldığını ve şeffaflık eksikliğinin büyük bir problem olduğunu vurguluyor.

2. Kamu İhalelerindeki Tecrübeler:

- Kamu ihalelerine katılım konusunda deneyimi olan dernekler, bu süreçlerin yıllar içinde daha az şeffaf hale geldiğini ve yüksek hacimli işlerde

sermaye gereksinimlerinin kadın girişimciler için büyük bir engel olduğunu belirtiyor.

- Bazı dernekler, kamu ihalelerinin ödemelerinde yaşanan gecikmeler ve tarafsız ve şeffaf olmayan ihaleler nedeniyle bu sürece katılmayı tercih etmediklerini ifade ediyor.

3. Özel Sektör İhalelerindeki Engeller:

- Özel sektörde kadın girişimcilerin daha fazla desteklenmesi ve kadın kotası gibi uygulamalarla cesaretlendirilmesi gerektiği belirtiliyor.
- Özel sektörde NACE kodu bazlı ihalelere katılım şartının, kadın girişimciler için engel teşkil ettiği belirtiliyor.

Öneriler:

1. Kamu İhalelerine Katılımın Desteklenmesi:

- Kadın girişimcilerin kamu ihalelerine katılımını artırmak için eğitim programları düzenlenmeli ve finansal okur yazarlık konularında destek sağlanmalıdır.
- Kamu ihalelerinde kadın girişimciler için pozitif ayrımcılık ve kadın kotası uygulamaları getirilmeli, bu sayede kadın girişimcilerin cesaretlendirilmesi sağlanmalıdır.

2. Şeffaflık ve Adil Rekabetin Sağlanması:

- Kamu ihalelerinde şeffaflık ve adil rekabetin sağlanması için yasal düzenlemeler yapılmalı ve ihale süreçlerinin denetimi artırılmalıdır.
- Kamu ihalelerinde teminat ve ön ödeme konularında kadın girişimciler için kolaylıklar sağlanmalı, bu sayede kadın girişimcilerin bu süreçlere katılımı teşvik edilmelidir.

3. Özel Sektör İhalelerinde Destek ve Eğitim:

- Özel sektör ihalelerinde kadın girişimcilerin daha fazla desteklenmesi için kadın kotası ve pozitif ayrımcılık uygulamaları hayata geçirilmelidir.
- Özel sektörde NACE kodu bazlı ihalelere katılım şartının esnetilmesi ve kadın girişimcilerin bu süreçlere katılımının kolaylaştırılması gerekmektedir.

4. Savunuculuk ve İş Birliği:

- Kadın girişimcilerin kamu ihalelerine katılımını artırmak için dernekler arası iş birliği ve savunuculuk faaliyetleri yürütülmeli, bu konuda ortak çalışmalar yapılmalıdır.
- Kamu ihalelerinde kadın girişimcilerin karşılaştığı sorunların çözülmesi için büyük derneklerin bir araya gelerek savunuculuk faaliyetleri yürütmesi gerekmektedir.

IV. Oturum: Pazara Erişim (Kamu İhaleleri ve Satın Alma Süreçleri) / Öneriler

Kamu ve özel sektör ihalelerine kadınların katılımını artırmak, ekonomik büyüme ve toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmasında önemli bir adımdır. Hem dünyada hem de Türkiye’de, kadın girişimcilerin bu alanlarda daha fazla yer alabilmesi için süreçlerin kolaylaştırılması büyük önem taşımaktadır. Kadınların ihalelere katılımındaki engellerin ortadan kaldırılması, onların rekabet gücünü ve iş yapma kapasitesini artırarak daha dengeli ve kapsayıcı bir ekonomi yaratır. Bu oturum, kadın girişimcilerin pazara erişimini kolaylaştırmak için gerekli düzenlemeler ve iyileştirmeler üzerinde durarak hem kamuda hem de özel sektörde daha fazla fırsat yaratılmasını amaçlamaktadır. Kadın girişimciliğinin desteklenmesi, sadece bireysel başarıları artırmakla kalmaz, aynı zamanda toplumun genel refahını ve ekonomik istikrarını da güçlendirir. Bu nedenle, bu tartışmaların yapılması ve somut önerilerin geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır.

Oturum Gündemi:

- Kamu ihaleleri ve satın alma süreçlerine kadınların katılımını arttırmak için süreçlerin kolaylaştırılması gereken yanları
- Özel sektör ihaleleri ve satın alma süreçlerine kadınların katılımını arttırmak için süreçlerin kolaylaştırılması gereken yanları

Ortak Perspektifler:

1. Cinsiyete Duyarlı Politikalar ve Eğitim:

- Kadın girişimcilerin kamu ve özel sektör ihalelerine katılımını arttırmak için cinsiyete duyarlı politikaların benimsenmesi ve uygulanması gerekmektedir. Kadın kotası ve pozitif ayrımcılık gibi uygulamalar önemlidir.
- Kadın girişimcilerin ihale süreçleri hakkında bilgilendirilmesi ve eğitim programlarına katılmaları teşvik edilmelidir. Bu kapsamda finansal okur yazarlık, pazarlama ve teknik destek eğitimleri verilmelidir.

2. Mentorluk ve Destek Programları:

- Mentorluk çalışmaları ve destek programları, kadın girişimcilerin kamu ihalelerine katılımını arttırmak için önemli araçlardır. Bu programlar, kadın girişimcilerin ihale süreçlerinde karşılaştıkları zorlukları aşmalarına yardımcı olabilir.
- Kadın odaklı ihaleler ve destek programları, kadın girişimcilerin iş hayatında daha fazla yer almalarını sağlayabilir.

3. Bilgi Paylaşımı ve Ağ Oluşturma:

- Dernekler arasında bilgi paylaşımı ve ağ oluşturma çalışmaları, kadın girişimcilerin ihale süreçlerine katılımını teşvik edebilir. İhale süreçlerine ilişkin deneyimlerin paylaşılması ve iş birliği yapılması, kadın girişimcilerin bu süreçlerde daha etkin olmalarını sağlayabilir.
- Ticaretin Kadınları gibi platformlar, kadın girişimcilerin ihaleler, fonlar ve eğitim programları hakkında bilgi edinmelerini sağlayabilir.

Farklılaşan Perspektifler:

1. Kamu İhalelerinde Yaşanan Zorluklar:

- Kamu ihalelerine katılımda yaşanan en büyük zorluklardan biri, teminat ve ön ödeme gereklilikleridir. Bu gerekliliklerin kadın girişimciler için kolaylaştırılması önerilmektedir.
- Kamu ihalelerinde şeffaflık ve adil rekabet eksikliği, kadın girişimcilerin bu süreçlere katılımını zorlaştırmaktadır.

2. Özel Sektör İhalelerinde Yaşanan Zorluklar:

- Özel sektör ihalelerinde kadın girişimcilerin daha fazla desteklenmesi ve kadın kotası gibi uygulamalarla cesaretlendirilmesi gerektiği belirtilmektedir.
- Özel sektörde NACE kodu bazlı ihalelere katılım şartının esnetilmesi, kadın girişimcilerin bu süreçlere katılımını kolaylaştırabilir.

3. Yerel Yönetimlerle İş Birliği:

- Yerel yönetimlerle iş birliği yaparak, kadın girişimcilere yönelik özel projeler ve doğrudan alım süreçleri oluşturulabilir. Bu tür projeler, kadın girişimcilerin pazara erişimini kolaylaştırabilir.
- Yerel yönetimlerle birlikte çalışarak kadın girişimcilere yönelik eğitim ve mentorluk programları düzenlenebilir.

Öneriler:

1. Kamu İhalelerine Katılımın Desteklenmesi:

- Kadın girişimcilerin kamu ihalelerine katılımını artırmak için teminat ve ön ödeme gereklilikleri kolaylaştırılmalı, kadın girişimciler için özel teşvikler sağlanmalıdır.
- Kamu ihalelerinde şeffaflık ve adil rekabetin sağlanması için yasal düzenlemeler yapılmalı ve ihale süreçlerinin denetimi artırılmalıdır.
- Kadın girişimcilerin kamu ihalelerine katılımını teşvik etmek için kadın kotası ve pozitif ayrımcılık uygulamaları hayata geçirilmelidir.

2. Özel Sektör İhalelerinde Destek ve Eğitim:

- Özel sektör ihalelerinde kadın girişimcilerin daha fazla desteklenmesi için kadın kotası ve pozitif ayrımcılık uygulamaları getirilmelidir.
- Özel sektörde NACE kodu bazlı ihalelere katılım şartının esnetilmesi ve kadın girişimcilerin bu süreçlere katılımının kolaylaştırılması gerekmektedir.

3. Bilgi Paylaşımı ve Ağ Oluşturma:

- Kadın girişimcilerin ihale süreçleri hakkında bilgilendirilmesi ve deneyimlerin paylaşılması için mentorluk programları düzenlenmelidir.
- Dernekler arasında bilgi paylaşımı ve ağ oluşturma çalışmaları teşvik edilmeli, bu kapsamda Ticaretin Kadınları gibi platformlar etkin şekilde kullanılmalıdır.

4. Yerel Yönetimlerle İş Birliği ve Projeler:

- Yerel yönetimlerle iş birliği yaparak, kadın girişimcilere yönelik doğrudan alım süreçleri oluşturulmalı ve bu süreçlerde kadın girişimcilere pozitif ayrımcılık uygulanmalıdır.
- Yerel yönetimlerle birlikte çalışarak, kadın girişimcilere yönelik eğitim ve mentorluk programları düzenlenmeli ve bu programlar genişletilmelidir.

5. Veri ve Bilgi Teknolojileri Kullanımı:

- Kadın girişimcilerin ihale süreçlerine katılımını artırmak için bilgi teknolojileri ve dijital platformlar etkin şekilde kullanılmalıdır. Bu platformlar aracılığıyla ihale süreçleri hakkında bilgilendirme yapılabilir ve veri paylaşımı sağlanabilir.
- Kadın girişimciler için iletişim hattı oluşturulmalı ve ihale süreçleri hakkında danışmanlık hizmeti verilmelidir.

V. Oturum: Finansmana Erişim/Teşvikler

Finansmana erişim ve teşvikler, kadın girişimcilerin iş kurma ve büyüme süreçlerinde karşılaştıkları en büyük engellerden biridir. Hem dünya genelinde hem de Türkiye'de, kadın girişimcilerin ekonomik hayatta daha güçlü bir şekilde yer alabilmeleri için finansal destek ve teşvik mekanizmalarının etkinliği büyük önem taşır. Kadın girişimcilerin işlerini sürdürebilmeleri ve büyütebilmeleri için ihtiyaç duydukları finansal kaynaklara erişimleri sağlanmalıdır. Bu oturum, kadın girişimcilerin karşılaştıkları finansal engelleri aşmak için gerekli olan teşvikler, ürünler ve hizmetler üzerine odaklanarak, daha kapsayıcı ve destekleyici bir ekosistem oluşturmayı hedeflemektedir.

Kadın girişimciliğinin desteklenmesi, ekonomik büyüme ve toplumsal kalkınma için kritik bir rol oynar ve bu nedenle bu konuların tartışılması ve somut çözümlerin geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır.

Oturum Gündemi:

- İş kurma ve büyüme süreçlerinde ihtiyaç duyulan finansal teşvikler
- Finansmana ve teşviklere erişim ile ilgili deneyimler
- Kadın girişimciler için finansmana ve teşviklere erişim sistemleri ve ihtiyaç duyulan ürün ve hizmetler

Ortak Perspektifler:

1. Finansal Teşvik ve Eğitim İhtiyacı:

- Kadın girişimcilerin finansa erişiminde vergi indirimleri, finansal okur yazarlık ve iş yönetimi eğitimleri gibi teşviklerin sağlanması önemlidir.
- Kadın girişimcilerin iş hayatına girerken ve büyürken finansal eğitim ve mentorluk desteği almaları gerekmektedir.

2. KOSGEB ve Diğer Devlet Teşvikleri:

- KOSGEB'in eğitim ve teşviklerinin daha etkin ve ulaşılabilir olması gerekmektedir. KOSGEB desteklerinin kullanılabilirliği artırılmalı ve ödemelerin zamanında yapılması sağlanmalıdır.
- Devlet teşviklerinin kadın girişimcilere yönelik olması ve sürdürülebilir destekler sunması gerekmektedir. İlk 5-10 yıl başarıyla tamamlamış kadın girişimcilere ekstra teşvikler verilmelidir.

3. Teminat Sorunu ve Sermaye Eksikliği:

- Kadın girişimcilerin finansa erişimde karşılaştıkları en büyük sorunlardan biri teminat ve sermaye eksikliğidir. Teminatsız düşük faizli krediler ve finansal destekler sağlanmalıdır.
- Kadın girişimcilere yönelik kredi ve teşviklerde dosya masrafları ve hayat sigortası primleri gibi ek maliyetlerin azaltılması gerekmektedir.

4. Sektörel ve Bölgesel Destekler:

- Kadın girişimcilerin faaliyet gösterdikleri sektörlerle ve coğrafi bölgelere özel teşvikler sağlanmalıdır. SGK ve KDV indirimleri, düşük faizli krediler ve TÜBİTAK destekleri gibi teşvikler sunulmalıdır.
- Kadın girişimcilerin ihracat teşviklerinden ve yurt dışı fuar teşviklerinden faydalanmaları sağlanmalıdır.

Farklılaşan Perspektifler:

1. KOSGEB ve Eğitim Standartları:

- KOSGEB'in eğitim standartlarının düşük olduğu ve bu eğitimlerin daha sektörel ve birebir mentorluklarla desteklenmesi gerektiği belirtilmiştir.
- Kadın girişimcilere yönelik eğitimlerin daha kaliteli ve kapsamlı olması gerektiği vurgulanmaktadır.

2. Teşviklerin Uygulanabilirliği ve Bilgilendirme:

- Teşviklerin teoride mevcut olduğu ancak kriterlerden dolayı uygulanabilirliğinin kısıtlı olduğu belirtilmiştir.
- Teşvik ve hibeler hakkında yeterli bilgilendirme yapılmadığı ve doğru danışmanlık alınmadığında süreçlerin zorlaştığı ifade edilmiştir.

3. Karma Finansman Modelleri ve Yabancı Sermaye:

- Kadın girişimciler için karma finansman modellerinin ve kitlesel fonlamanın önemli olduğu belirtilmiştir. Bu modellerin Türkiye'de yaygınlaştırılması gerekmektedir.
- Yabancı sermayenin kadın girişimcilere yatırım yapmama inancının yanlış olduğu ve doğru yatırım kriterlerinin düşünülmesi gerektiği vurgulanmıştır.

Öneriler:

1. Vergi İndirimleri ve Finansal Teşvikler:

- Kadın girişimcilere iş hayatına girerken ve büyürken vergi indirimleri, düşük faizli krediler ve teminatsız finansal teşvikler sağlanmalıdır.

- Kadın girişimcilere yönelik kredi ve teşviklerde dosya masrafları ve hayat sigortası primleri gibi ek maliyetler azaltılmalıdır.

2. Finansal Eğitim ve Mentorluk Programları:

- Kadın girişimciler için finansal okur yazarlık, iş yönetimi ve pazarlama konularında eğitimler düzenlenmeli ve mentorluk programları oluşturulmalıdır.
- Kadın girişimcilerin iş hayatına girerken ve büyürken sürekli desteklenmesi için mentorluk ve danışmanlık hizmetleri sağlanmalıdır.

3. KOSGEB ve Diğer Devlet Teşviklerinin İyileştirilmesi:

- KOSGEB ve diğer devlet teşviklerinin daha etkin ve ulaşılabilir hale getirilmesi, ödemelerin zamanında yapılması sağlanmalıdır.
- Devlet teşviklerinin kadın girişimcilere yönelik olması ve sürdürülebilir destekler sunması gerekmektedir. İlk 5-10 yılı başarıyla tamamlamış kadın girişimcilere ekstra teşvikler verilmelidir.

4. Sektörel ve Bölgesel Destekler:

- Kadın girişimcilerin faaliyet gösterdikleri sektörlerle ve coğrafi bölgelere özel teşvikler sağlanmalı, SGK ve KDV indirimleri, düşük faizli krediler ve TÜBİTAK destekleri gibi teşvikler sunulmalıdır.
- Kadın girişimcilerin ihracat teşviklerinden ve yurt dışı fuar teşviklerinden faydalanmaları sağlanmalıdır.

5. Karma Finansman Modelleri ve Yabancı Sermaye:

- Kadın girişimciler için karma finansman modelleri ve kitlesel fonlama yöntemleri yaygınlaştırılmalı, bu modellerin Türkiye'de gelişimi desteklenmelidir.
- Yabancı sermayenin kadın girişimcilere yatırım yapma potansiyeli artırılmalı, doğru yatırım kriterleri belirlenmeli ve bu konuda bilgilendirme yapılmalıdır.

6. Ara Personel ve Kadın İstihdamı:

- Kadın girişimcilerin ara pozisyonlarda ve teknik alanlarda daha fazla yer almaları sağlanmalı, bu alanlarda eğitim ve istihdam teşvikleri verilmelidir.
- Kadın girişimcilerin iş hayatına daha fazla katılmalarını sağlamak için devletin samimi bir niyet göstermesi ve cezalandırıcı değil ödüllendirici bir sistem oluşturması gerekmektedir.

SONUÇ

Beş oturum boyunca kadın girişimcilerin kamu ihaleleri, finansmana erişim, teşvikler ve destekler konularında yaşadığı deneyimler ve bu alanlardaki ihtiyaçları tartışılmıştır. Kadın girişimcilerin iş hayatında karşılaştığı temel zorluklar ve bu zorlukları aşmak için geliştirilen öneriler detaylı şekilde ele alınmıştır. Her oturumda farklı perspektiflerden gelen bilgiler, ortak noktalar ve farklılıklar belirlenmiş, sonuç olarak kadın girişimciliğinin geliştirilmesi için önemli adımlar atılması gerektiği vurgulanmıştır.

ZORLUKLAR

- **Şeffaflık ve Adil Rekabet Eksikliği:**
 - Kamu ihalelerinde şeffaflık ve adil rekabet eksikliği.
 - Tarafsız ve şeffaf olmayan ihalelerin var olması.
- **Teminat ve Sermaye Eksikliği:**
 - Kadın girişimcilerin finansa erişimde teminat ve sermaye eksikliği.
 - Devlet teşvikli destek ödemelerinin zamanında yapılmaması.
- **Teşviklerin Uygulanabilirliği:**
 - Teşviklerin teoride mevcut olup, kriterlerden dolayı uygulamada kısıtlı olması.
 - Devlet teşviklerinin yeterince etkin kullanılamaması.
- **Bilgi ve Deneyim Eksikliği:**
 - Kadın girişimcilerin kamu ve özel sektör ihaleleri hakkında yeterli bilgiye sahip olmaması.
 - Finansal okur yazarlık ve iş yönetimi konularında eksiklikler.

İHTİYAÇLAR

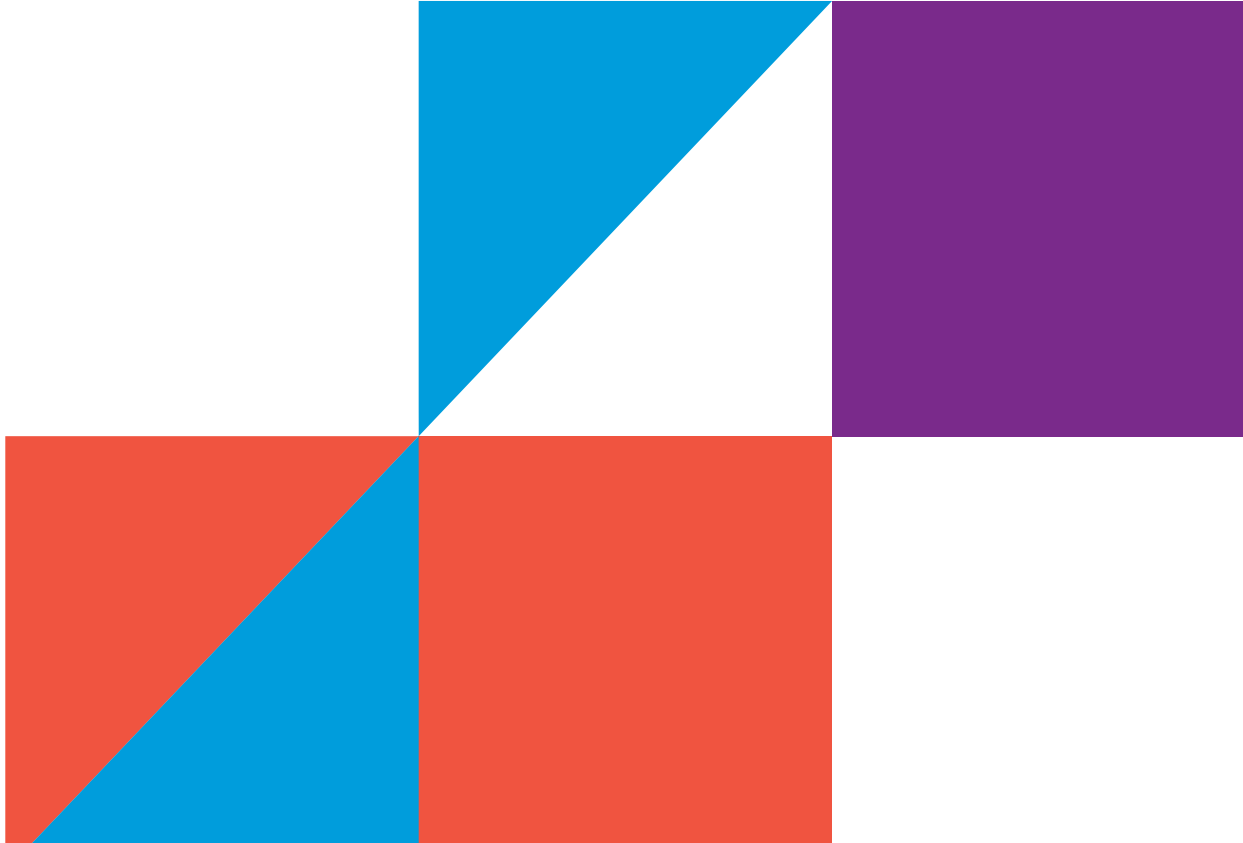
- **Eğitim ve Bilgilendirme:**
 - Kadın girişimcilere yönelik finansal okur yazarlık, iş yönetimi ve pazarlama eğitimleri.
 - Kamu ve özel sektör ihaleleri hakkında bilgilendirme ve eğitim programları.
 - Mentorluk ve danışmanlık hizmetleri.
- **Finansal Destekler:**
 - Vergi indirimleri, düşük faizli krediler ve teminatsız finansal teşvikler.
 - Devlet teşviklerinin daha etkin ve ulaşılabilir hale getirilmesi.
 - İlk 5-10 yılı başarıyla tamamlamış kadın girişimcilere sürdürülebilir destekler.
- **Karma Finansman Modelleri:**
 - Karma finansman modelleri ve kitlesel fonlama yöntemlerinin yaygınlaştırılması.
 - Yabancı sermayenin kadın girişimcilere yatırım yapma potansiyelinin artırılması.
- **Ara Personel ve Kadın İstihdamı:**
 - Kadınların ara pozisyonlarda ve teknik alanlarda daha fazla yer alması için eğitim ve istihdam teşvikleri.

TALEPLER

- Mevzuat nezdinde “kadın girişimci” tanımı eklenmek üzere ilgili yasa çalışmaları düzenlenmesi talep edilmektedir.
- Kadın girişimcilerin sahibi olduğu işletmelere yönelik bir veri tabanı bulunmamaktadır. Kadın girişimcilerin pazar payındaki yerine dair istatistiki bir veri elde edebilmek, farkındalık yaratmak ve doğru planlama yapmak adına ilk adımdır. Bu nedenle başta ticaret odaları olmak üzere ilgili tüm kamu kurum/kuruluşlarının bu verileri tutmaya başlaması ve bu verilerin kamuya açık şekilde tutulması talep edilmektedir. Örneğin; TİM’in (Türkiye İhracatçılar Meclisi) ihracatçıların arasında kaç kadın girişimci olduğu ve ülkeye ne kadar döviz kazandırdığı verisini tutmaya yeni başladığı bilgisi verilmiştir ancak resmi olarak bu bilgi yayınlanmamıştır. Limited şirketlerde pay sahipliği ticaret sicilinden tespit edilebildiğinden ticaret odası verileri gerçeği yansıtır nitelikte olacaktır. Buna karşın, pay devrinin tescilli zorunlu olmayan anonim şirketlerde de en azından kuruluş aşamasındaki veriler esas alınabilir. Önemli olan verilerin sistematik şekilde toplanmaya başlamasıdır. Bunun için ayrıca, Dernekler Masası’nın tüm dernekleri, veri toplama ve veri tutma konusunda yönlendirmesi ve bilgilendirmesi (KVKK tahtında da) gerektiği tespit edilmiştir.
- Belediyelerin “doğrudan temin” usulü ile yapacakları satın almalarda kadın girişimci kullanmalarına dair belediyeler ile protokoller imzalanması talep edilmektedir. En azından belirli bir yüzdesi için. İyi belediyecilik uygulamaları örnekleri üzerinden ilerlenebilir (örneğin; İzmir Büyükşehir Belediyesi).
- Belediyelerinden, kadın girişimcilere bürokratik süreçlere, şartnamelere nasıl ulaşılır konularında bilgi vermelerini ve yıllık raporlarını açıklarken girişimci kadınlara verilen ihalelere yer vermelerini talep etmekteyiz.
- Kamu ihalelerinde kadın girişimcilere özgü pozitif ayrımcılık yapılarak mevzuatta ilgili düzenlemelerin yürürlüğe sokulması talep edilmektedir. Kadın kotaları uygulaması talep edilmektedir. Bu avantajlar arasında hem ön koşullar (özellikle teminat mektubu) hem de ödeme süreleri ile ilgili düzenlemeler yer almalıdır.
- Kamu ihalelerine dair bilincin artırılması adına kadın girişimcilere yönelik eğitimlerin artırılması talep edilmektedir.
- Kamu ihalelerinden yüzdesel olarak ne kadarlık bir bölümünün kadın girişimciye ait olduğuna dair veri tutulmalı ve paylaşılması talep edilmektedir.
- İşini kurmayı başarmış ve 8-10 senesini tamamlamış kadın girişimcinin işini büyütebilmek adına tekrardan teşvik alabilmesi adına gerekli düzenlemelerin yapılması talep edilmektedir.
- Kosgeb ödemelerinin sonradan yapılıyor olması ancak hali hazırda birikimi olan kadınların faydalanmasına yarar sağlayabiliyor. Söz konusu desteğin tam olarak işe yarayabilmesi için bu döngünün tam tersine dönüştürülmesi ve Kosgeb ödemesinin işletmenin kurulmasından önce yapılıyor olması lazım. Söz konusu değişikliğin yürürlüğe konulması talep edilmektedir.
- 2018 tarihinde yürürlüğe giren “Genç Girişimci Desteği” ilk defa iş yaşamına atılan 29 yaş altındaki girişimcilere sağlanan bazı kolaylıkları ve avantajları içeriyor. İş kuran ve gelir vergisi mükellefi olanlara Bağ-Kur prim desteği ve belli bir miktara kadar gelir vergisi muafiyeti sağlanıyor. Bununla beraber, kadın girişimcilerin aile sorumlulukları ve tecrübe eksikliğinden dolayı 29 yaş altı ticarete atılan kısmı, yüzdesel olarak çok daha az. Bu nedenle, kadın girişimcilere özel bu yaşın 35’e yükseltilmesini talep ediyoruz.
- Türkiye’de kadın istihdamını arttırmaya yönelik teşvikler var ancak veri sistemin düzgün şekilde tutulması halinde hangi sektörde (örneğin; savunma sanayii) kadınların daha az olduğu ve nedeni düşünülüp o sektörler için özel teşvikler verilmeli. Dolayısıyla, kadın girişimcilerin az olduğu sektörler için sektörel bazlı pozitif ayrımcılık içeren düzenlemelerin tartışılmasını talep ediyoruz.
- Özel sektörde de tedarik zinciri yönetiminde cinsiyete duyarlı yaklaşımlar gösterilmesi adına bilinçlendirme çalışmaları yapılması talep edilmektedir.

GENEL DEĞERLENDİRME

Bu toplantı, kadın girişimciliğinin önemi ve desteklenmesi gereken alanları net bir şekilde ortaya koymuştur. Kadın girişimcilerin karşılaştıkları zorluklar ve ihtiyaçları, çeşitli oturumlarda detaylı bir şekilde ele alınarak somut öneriler geliştirilmiştir. Toplantı sonunda elde edilen bulgular ve öneriler, kadın girişimcilerin iş hayatında daha güçlü bir şekilde yer almasını sağlamak için önemli bir yol haritası oluşturmuştur. Bu yol haritası, politika yapıcılar ve yerel yönetimler tarafından dikkate alınarak kadın girişimciliğinin desteklenmesi ve güçlendirilmesi için gerekli adımların atılmasına katkı sağlaması hedeflenmektedir.

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER (BM) KADIN BİRİMİ, TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ VE KADINLARIN GÜÇLENMESİ ALANINDA FAALİYET GÖSTEREN BİR BM KURULUŞUDUR. KADINLAR VE KIZ ÇOCUKLARI İÇİN KÜRESEL BİR ŞAMPİYON OLAN BM KADIN BİRİMİ, DÜNYA ÇAPINDA KADINLARIN VE KIZ ÇOCUKLARININ İHTİYAÇLARININ KARŞILANMASINDAKİ İLERLEMeye İVME KAZANDIRMAK AMACIYLA KURULMUŞTUR.

BM Kadın Birimi, BM Üye Devletlerini toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamaya yönelik küresel standartların belirlenmesinde desteklemektedir. Ayrıca bu standartların uygulanması ve dünya çapında kadınların ve kız çocuklarının bunlardan yararlanabilmesi için gerekli yasaları, politikaları, programları ve hizmetleri tasarlamak amacıyla hükümetlerle ve sivil toplumla birlikte çalışmaktadır.

BM Kadın Birimi, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları vizyonunu kadınlar ve kız çocukları için gerçeğe dönüştürmek ve kadınların hayatın her alanına eşit katılımının arkasında durmak için dünya çapında çalışmaktadır ve bunun için dört stratejik önceliğe odaklanır: Kadınların yönetim sistemlerindeki liderliği, katılımı ve bunlardan eşit bir şekilde yararlanması; kadınların gelir güvenliği, insana yakışır işlere sahip olması ve ekonomik özerkliği; tüm kadınların ve kız çocuklarının şiddetin her türünden uzak bir yaşam sürmesi; kadınların sürdürülebilir barış ve dayanıklılığın inşasına katkıda bulunması ve bu konuda daha fazla etki sahibi olması; ve doğal afet ve çatışmaların önlenmesinden ve insani yardım eylemlerinden eşit bir şekilde yararlanması. BM Kadın Birimi, aynı zamanda BM sisteminin toplumsal cinsiyet eşitliğini ilerletme çalışmalarını da koordine etmekte ve desteklemektedir.

BM KADIN BİRİMİ TÜRKİYE OFİSİ

Park Oran Office
Turan Güneş Bulvarı No: 180Y/58 06450,
Oran, Çankaya, Ankara Türkiye

infoturkiye@unwomen.org
+90 312 987 07 77